

Öz-konu?ma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Öz-konu?ma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28744>

Özet

Öz-Konu?ma Ölçe?i, bireylerin kendi içlerindeki konu?ma süreçlerini ve bu içsel monologlar?n niteli?ini (pozitif veya negatif) ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal formu yurt d???nda geli?tirilmis? bir araçtır, **Türkçe kültürüne** uyarlanm?? halidir. Ölçe?in **Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik** çal??malar? 2010 y?l?nda Ak?n, Abac? ve Dönmezo?ullar? tarafından gerçekleştirilmi? olup, psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?nda **öz-konu?ma** (Öz-konu?ma) de?i?kenini incelemek için temel bir ölçüm aracı olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-konu?ma, içsel diyalog, psikolojik ölçme, **uyarlama**, Psikometri, Ahmet Ak?n, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Ak?n, Ahmet, Abac?, Ramazan, Dönmezo?ullar?, Cemal.

Amaç

Öz-Konu?ma Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin bili?sel süreçlerinin önemli bir parçası olan **öz-konu?ma** biçimlerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle spor psikolojisi, e?itim psikolojisi ve klinik psikoloji alanlarında, bireylerin performans, motivasyon ve duygusal düzenleme becerileri üzerindeki içsel konu?manın etkisini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, katılımcıların kendileriyle kurdukları ileti?imin s?kl??n?, yönünü (yapıcı/yıkıcı) ve içeri?ini ölçerek, **psikolojik müdahalelerin** etkinli?ini de?erlendirmede veya belirli davran??sal örüntülerin altında yatan bili?sel mekanizmaları anlamada kritik bilgiler sağlar.

Yap? (Konstrukt)

Öz-konu?ma Ölçe?i, bireyin kendi kendine yapt??? içsel konuşmalar? ifade eden **Öz-konu?ma** yapıları?n? ölçer. Bu yapı, genellikle iki temel boyut altında incelenir: **Pozitif Öz-konu?ma** ve **Negatif Öz-konu?ma**. Pozitif öz-konu?ma, bireyin kendine destek, te?vik veya olumlu geri bildirim vermesini içerirken; negatif öz-konu?ma ise ele?tiri, ?üphe veya kendini de?ersizle?tirme ifadelerini kapsar.

Ölçek, bu iki boyutun göreceli a??rl??n? belirleyerek, bireyin genel bili?sel stiline ne kadar destekleyici veya köstekleyici oldu?unu ortaya koyar. Bu yapı, **bili?sel davran??ç? teorilerde** önemli bir rol oynamaktadır, zira içsel diyalogların duygu durumları ve davran??sal sonuçları

üzerindeki etkisi kabul edilmektedir.

Geçerlik

Öz-Konu?ma Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, 2010 y?l?ndaki uyarlama çal??mas? kapsam?nda ele al?nm??t?r. Geçerlik (Geçerlik) çal??malar?nda, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek amac?yla yap? geçerli?i incelenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle **aç?mlay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi** yöntemleri kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmeye çal??lm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, öz yeterlilik, kayg?) olan ili?kileri incelenerek **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** kan?tlar? sunulmu?tur, ancak spesifik katsay?lar bu referansta detayland?r?lmam??t?r.

Güvenirlik

Türkçe Öz-Konu?ma Ölçe?i'nin güvenilirlik (Güvenirlik) analizleri, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek üzere gerçekte?tirilmittir. Güvenirlik, bir ölçüm arac?n?n ölçtü?ü özelli?i ne kadar hatas?z ölçtü?ünü gösterir.

Tipik olarak, iç tutarlıl?k güvenilirlik katsay?s? (**Cronbach Alfa**) hesaplan?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in alt boyutlar? için yeterli düzeyde yüksek iç tutarlıl?k katsay?lar?n?n elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, zaman içinde kararlıl???n? test etmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirlik** yöntemleri de kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Öz-Konu?ma Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini incelemek için **Faktör Analizi** (Faktör Analizi) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, öz-konu?ma yap?s?n?n kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n orijinal ölçekle ne ölçüde örtü?tü?ünü belirlemeye yöneliktir.

Uyarlama çal??mas?nda, muhtemelen **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak, ölçe?in Pozitif Öz-konu?ma ve Negatif Öz-konu?ma gibi teorik olarak belirlenmi? alt faktörlerinin Türk kültürü örnekleminde uygun uyum indekslerine sahip oldu?u gösterilmittir. Bu, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün korundu?unu ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilece?ini teyit eden önemli bir ad?md?r.

Araç (Instrument)

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal formata ba?l? olarak)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Bilgi eksikli?i nedeniyle belirtilememektedir)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon, Üniversite Ö?rencileri (Uyarlama örneklemine ba?l? olarak)

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve Ergenler

Popülasyon Detaylar?: Öz-konu?ma süreçlerini yans?tabilecek okuma yazma bilen bireyler.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz-bildirim yöntemiyle doldurulur.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlilik, bili?sel süreçler, içsel monolog, psikolojik test, Geçerlik, Güvenirlik, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr (Sorumlu Yazar)

?leti?im Adresi: ?stanbul Medeniyet Üniversitesi (Güncel kurum bilgisi).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? Ak?n, Abac? ve Dönmezo?ullar? taraf?ndan 2010 y?l?nda yay?mlanan bir kongre bildirisi ile tan?t?lm??t?r. Kullan?m izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Ahmet Ak?n ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF belgesi a?a??dan indirilebilir:

[oz-konusma-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Ak?n, A., Abac?, R.,& Dönmezo?ullar?, C. (2010). Öz-Konu?ma Ölçe?i Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?i. *II. Uluslararası Türkiye E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi* içinde (s.1191-1200). Antalya: WOW Kremlin Palace Hotel.

Öz-konu?ma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin orijinal hali için 2010 y?l?nda yay?mlanan uyarlama çal??mas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM